

CHAPTER 7

PALEODEMOGRAPHY OF ANATOLIAN POPULATIONS FROM NEOLITHIC PERIOD TO OTTOMAN PERIOD

Ahmet İhsan AYTEK¹

INTRODUCTION

The skeletal system is the hardest part of the body and can be preserved for a long time. Therefore, that is the most important body part for the researches for once living populations. Biological anthropologists, who work on human skeletal remains, try to bring to light the demographic features of these ancient populations with the help of skeletal material. The data, such as age, sex, diet, profession etc., can be understood by the examining the skeleton of the individuals, since all of these features leave traces on the bones.

Anatolia has been settled by a lot of different civilizations due to its geographic position. It has been hosting humans for at least 1.2 million years and different parts of it has been populated by different groups. The early attempts to work on these ancient populations go back to early 30's by the first biological anthropologists in Turkey (Günay & Şarbak, 2015). From these first studies up to today, the number of anthropology departments and biological anthropologists has been increasing day by day and thus the osteological studies as well.

In the last 90 years (from 1930 to 2019), numerous studies focused on anthropological analyses of skeletal material of ancient populations. Although the early studies just focused on the fundamental data such as age and sex of the individuals, later studies reveal much more data from the skeletal material.

Despite of this high number of researches, there is just a few general overview of demographic structure of Anatolian populations. On the other hand, Şenyürek (1947) published an overview about the longevity in ancient Anatolian populations. Totally 112 individuals from 10 different archaeological sites used for the study. The age distributions are; 0-12 (13), 13-20 (8), 21-40 (22), 41-60 (15), 61+ (4) for Chalcolithic, 0-12 (2), 13-20 (2), 21-40 (10), 41-60 (2), 61+ (1) for Bronze, 0-12 (2), 13-20 (2), 21-40 (7), 41-60 (2), 61+ (1) for Iron, 0-12 (3), 21-40 (6),

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Faculty of Arts and Science, Department of Anthropology, . aytek@mehmetakif.edu.tr

but most of the archaeological excavations do not assign anthropologist and thus a lot of information are lost. Furthermore, the situation becomes worse when the excavation has to finished rapidly.

Although the data, about the age of death, gives important information about the demographic structures of periods, it is very important to keep in mind that the number of age-determined individuals is highly low when we compare with the total number of individuals. In this study, there are 9803 adult individuals and just % 37 of them are known for their age of death (3625 individuals). On the other hand, age of death of % 45.5 of total sub-adults is presented in study. The main reason of this low percentage in adult ages is rely on that the given ages for sub-adults have shorter intervals than adults. The wide age ranges, such as 30-60, were not used in this study. Nevertheless, the results give important data about the chances in age of death throughout history. With the beginning of Bronze age, the number of middle aged and old age individuals went into an upward trend. Furthermore, the increase in the number old adult also can be a good indicator of the accuracy of results since it is well-known that life span has been increasing throughout history. For the sub-adults, between % 30 to 60 of sub-adults died until the end of third life year from Neolithic to Ottoman, and there is a decrease in sub-adult death from Neolithic to Ottoman. There is an exception in Byzantine period which can be interpreted as the result of bad health conditions in Medieval age.

The number of anthropological analyses on human skeletal remain is growing very rapidly especially in the last two decades. Nevertheless, it would not be wrong to say that it is below its potential when we think about the archaeological background of Anatolia. To increase paleodemographic data from skeletal material, it is necessary to (1) establish more scientific cooperation between archaeologists and anthropologists, (2) assign more anthropologists to archaeological excavations and (3) train archaeologists about fundamental human osteology.

REFERENCES

- Acar, A. (2016). Van-Yoncatepe Urartu mezarlarında ortaya çıkarılan kafatası ve çene kemiklerinin antropolojik açıdan değerlendirilmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 33(1), 11-28.
- Acar, A. (2018a). Dara Antik Kent kazısı antropolojik analizi. 33. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 1, 101-116.
- Acar, A. (2018b). Midyat Aktaş Mevkii Roma Dönemi iskeletlerinin paleodemografik analizi. *Kadim Akademi SBD*, 2 (2), 108-122.
- Acar, A. (2020). Hasankeyf Kazısı Antropolojik Analizi. 35. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 51-72.

Açikkol, A. (2000). Küçükhöyük Eski Tunç Çağı insanların paleoantropolojik açıdan incelenmesi (Unpublished master's thesis). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Açikkol, A., Yılmaz, H., Baykara, İ. & Şahin, S. (2003). Kütahya Ağızören Hitit iskeletlerinin paleoantropolojik analizi ve Tunç Çağı anadolu halkları arasındaki yeri. *Antropoloji*, 17, 1- 26.

Açikkol Yıldırım, A. (2013). Oylum höyük toplumunun (Orta Tunç Çağı, Kilis) paleodemografik yapısı. *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*, 5(3), 35-48.

Açikkol Yıldırım, A., Gözlük Kırmızıoğlu, P. & Genç, E. (2014). Kuriki höyük iskeletleri. 29. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 203-215.

Açikkol Yıldırım, A. & Sarı, İ. (2019). Erzurum Alaybeyli Höyük Geç Demir Çağı iskeletleri. In G. Altunkaynak (Ed.), *Karaz'dan Büyük İskender'e Erzurum Ovasında Yeni Bir Keşif Alabeyli Höyük* (pp. 353-378). Ankara, Turkey: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Akbacak, H. & Gözlük Kırmızıoğlu, P. (2018). Amasya Roma Dönemi insanları. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi ANARSAN Sempozyumu Özel Sayısı*, 11(2), 1631-1650. Doi: 10.17218/hititsosbil.460421

Akbaş, N. & Özer, İ. (2020). Müslüman bir Orta Çağ topluluğu olan Müslüman-tepe (Diyarbakır) yerleşiminde yaşam uzunluğu. *Antropoloji*, 39, 1-17. Doi: 10.33613/antropolojidergisi.709905

Algaze, G., Matney, T. Rosen, S.A. & Erdal, Ö.D. (2000). Excavations at Titriş Höyük, Şanlıurfa Province: Preliminary report for the 1998 Season. 21. Kazı Sonuçları Toplantısı Kitabı, 145-156.

Alkan, Y. & Erkman, A.C. (2013). 2010-2011 Van Kalesi Höyüğü iskeletlerinin paleodemografik analizi. 28. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 97-104.

Alkan, Y., Erkman, A.C. & Kaplan, İ. (2014). çiçekdağı iskeletlerinin paleoantropolojik analizi. 29. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 77-82.

Alpagut, A. (2001). Ankara Roma Hamamı 2000 yılı kurtarma kazısından çıkarılan iskeletlerin antropolojik analizi. *Anadolu Medeniyetler Müzesi 2001 Yıllığı*, 57-83.

Alpagut, A. (2002). Ankara Roma Hamamı 2001 kurtarma kazısından çıkarılan iskeletlerin paleoantropolojik analizi. *Anadolu Medeniyetler Müzesi 2001 Yıllığı*, 82-105.

Alpagut, B. (1980). The human skeletal remains From Beyköy (Afyon Anatolia). *Antropoloji*, 12, 299-316.

Alpagut, B. (1986). Skeletons from Kurban Höyük-Urfa, Turkey. *Anatolica*, 13, 149-174.

Alpagut, B. (1988). A Pre-study on the Cranial Remains of Iasos People (VIth Century A.D.). 4. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 89-96.

Alpagut, B. & Erdoğan, N. (2015). Mardin - Dara Geç Roma Dönemi iskelet toplumunun demografik analizi. 31. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 291-300.

Alpaslan Roodenberg, S. & Maat G.J.R. (1999). Human skeletons from Meneteşe Höyük near Yenişehir. *Anatolica*, 25, 37-51. Doi: 10.2143/ANA.25.0.2015484

Alpaslan Roodenberg, S. (2001). Newly found human remains from Meneteşe in the Yenişehir Plain. *Anatolica*, 27, 1- 14. Doi: 10.2143/ANA.27.0.2015500

Alpaslan Roodenberg, S. (2002a). Death in Neolithic Ilıpınar. In I. Gatsov & H. Schwarzberg (Eds.), *Aegean – Marmara – Black Sea, The Present State of Research on the Early Neolithic* (pp. 47- 57). Langenweissbach, Germany: Beier&Beran.

Alpaslan Roodenberg, S. (2002b). Preliminary report on the human remains from Early Bronze Age Cemetery at Ilıpınar- Hacilar-tepe. *Anatolica*, 28, 91- 107.

Alpaslan Roodenberg, S. (2008) Chapter 2: The Neolithic Cemetery: The anthropological view. In J. Roodenberg & S. Alpaslan Roodenberg (Eds.), *Life and death in a prehistoric settlement in Northwest Anatolia, The Ilıpınar Excavations, Volume III with contributions on Hacilar-tepe and Meneteşe* (pp. 35-68). Belgium: Nederlands Instituut Voor Het Nabije Oosten.

Alpaslan Roodenberg, S. (2009) Demographic data from the Byzantine Graveyard of Barcın. In J.J. Roodenberg & T. Vorderstrasse (Eds.), *Archaeology of the Countryside in Medieval Anatolia* (pp. 169-175.). Leiden, Netherland: The Netherlands Institute for the Near East.

Alpaslan Roodenberg, S. (2011a). A Preliminary study of the Burials from Late Neolithic-Early Chalcolithic Aktopraklık. *Anatolica*, 37, 17-43. Doi: 10.2143/ANA.37.0.2073783

Alpaslan Roodenberg, S. (2011b). Harmanören – Gündürle Höyük Mezarlığı iskeletlerinin antropolojik analizi. In H. Şahin, E. Konyar & G. Ergin (Eds.), *Özsait Armağanı, Mehmet ve Nesrin Özsait Onuruna Sunulan Makaleler* (pp, 1-8). İstanbul, Turkey: AKMED, Suna-İnan Kırac Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü.

Alpaslan Roodenberg, S., Gerritsen, F.A. & Özbal, R. (2013). Neolithic burials from Barcın Höyük. *Anatolica*, 39, 93-111. Doi: 10.2143/ANA.39.0.2990785

Alpaslan-Roodenberg, M.S. & Roodenberg, J. (2020). In the light of new data: The Population of the first farming communities in the eastern Marmara region. *Præhistorische Zeitschrift*, 95 (1), 48-77. Doi: 10.1515/pz-2020-0004

Angel, J.L. (1971). Early Neolithic skeletons from Çatal Hüyük: Demography and Pathology. *Anatolian Studies*, 21, 77-98.

Angel, J.L. (1973). Skeletal Fragments of Classical Lycians. In Mellink MJ (Ed.), *Excavations at Karataş Semahöyük and Elmalı Lycia 1972*. American Journal of Archaeology Appendix, 77, 303-307.

Angel, J.L. (1976). Early Bronze Karataş People and their cemeteries. *American Journal of Archaeology*, 80(4), 385-391.

Arihan Karaöz, S. (2020). Elaiussa Sebaste iskeletlerinin paleoantropolojik analizi. 35. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 585-594.

Atamtürk, D. & Duyar, İ. (2008). Adramytteion (Örentepe) iskeletlerinde ağız ve diş sağlığı, H.Ü. Edebiyat Fakültesi Dergisi, 25(1), 1-15.

Atamtürk, D. & Duyar, İ. (2010). Resuloğlu (Uğurludağ, Çorum) iskeletlerinin antropolojik analizi. 25. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 311-328.

Atamtürk, D., Duyar, İ. & Gülşen, F. (2012). Tlos iskeletlerinin antropolojik analizi”, 27. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 331-346.

Aytek, A. İ., Yavuz, A. Y., Özbey, O. G. & Şahin, E. (2020). Tefenni kurtama kazısından çıkan iskeletlerin antropolojik analizi ve bir kafatası deformasyon örneği. *Antropoloji*, 39, 49-56. Doi: 10.33613/antropolojidergisi.739842

Başoğlu, O. (2010). İskeletlerde KİMLİKLENDİRME: Iasos Bizans iskeletleri üzerinde paleodemografik bir araştırma. *Adli Bilimler Dergisi*, 9(3), 7-15.

Başoğlu, O., Şenyurt, Y., Şener, T. & Sönmez, Ç. (2011). Nevşehir/Camihöyük İskeletlerinin paleoantropolojik açıdan değerlendirilmesi. *Adli Bilimler Dergisi*, 10(2), 7-15.

Başoğlu, O., Şener, T. & Gökkoçun, S. (2012). Olba iskeletleri. *Adli Bilimler Dergisi*, 11(2), 12-18.

Başoğlu, O. & Erkman, A.C. (2015). Diyarbakır/Salat Tepe Orta Tunç Çağı insanları, antropolojik bir inceleme. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(1), 25-38. Doi: 10.17218/husbed.65491

Başoğlu, O. & Şener, T. (2015). Ovaören Erken Tunç Çağı insanları, antropolojik bir inceleme. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(2), 455-476. Doi: 10.17218/husbed.15692

Başoğlu, O., Akçay, A., Kırmızıoğlu, P., Gökkoçun, S. & Şener, T. (2013). Diyarbakır/Aşağı Salat Höyüğü iskeletleri. *OLBA*, 21, 1-18.

Başoğlu, O., Gözlük Kırmızıoğlu, P., Pehlevan, C., Yiğit, A. & Erkman, A.C. (2015). The people of Diyarbakır/Salat Tepe in the Chalcolithic and Middle Bronze Age. *Mediterranean Archaeology and Archaeometry*, 15(3), 237-247. Doi: 10.5281/zenodo.32066

Bonogofsky, M. (2005). A Bioarchaeological study of plastered skulls from Anatolia: New Discoveries and Interpretations. *International Journal of Osteoarchaeology*, 15, 124-135.

Bostancı, E. Y. (1967). Morphological and biometrical examination of some skulls from the Sardinia Excavations. *Belleten*, 31(121), 1-48.

Boz, B. (2013). Edirne Hasanağa Mezarı insan kalıntıları. *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 3(6), 39-49.

Boz, B. (2016). Considering the re-use of Late Bronze Age buildings in Light of contextual information and human remains at Beycesultan. *Mediterranean Archaeology and Archaeometry*, 16(2), 75-86. doi: 10.5281/zenodo.48531

- Boz, B. & Erdođu, B. (2019). A sixth-millennium BC burial pit at Uđurlu on the island of Gökçeada. *Antiquity*, 93, 1-5. Doi: 10.15184/aqy.2019.54
- Buikstra, J. E. & Ubelaker, D. H. (1994). Standards for data collection from human skeletal remains. (ReportNumber 44). Fayetteville, AR: Arkansas Archaeological Survey.
- Büyükkarakaya, A.M. (2017). Tepecik-Çiftlik Neolitik topluluğunun demografik özellikleri. *Folklor/Edebiyat*, 23(92), 79-98. Doi: 10.22559/folkloredebiyat.2017.57
- Büyükkarakaya, A.M., Çakan, Y.G., Godon, M., Erdal, Y.S. & Bıçakcı, E. (2019). Handling dead bodies: Investigating the formation process of a collective burial from Neolithic Tepecik-Çiftlik, Central Anatolia (Turkey). *Journal of Anthropological Archaeology*, 56, 101118. Doi: 10.1016/j.jaa.2019.101118
- Cleymans, S., Talloen, P., Beaujean, B., Van de Vijver, K. & Poblome, J. (2018). From burial to Dump Site The history of the PQ4 compound at Sagalassos (southwest Anatolia). *Anatolica*, 44, 123-163. Doi: 10.2143/ANA.44.0.3285052
- Çırak, A. & Güleç, E. (2007). Kelenderis iskeletlerinin demografik ve paleoantropolojik analizi. *Antropoloji*, 22, 103-125.
- Çırak, A. & Çırak, M. T. (2010). Kelenderis/Tiyatro alanında yapılan kazılarda bulunan iskeletlerin demografik analizi. *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*, 5(1), 335-48.
- Çırak, A., Çırak, M.T. & Atasoy, Y.S. (2013). İnsan iskelet kalıntılarında Vertebral Ankylosis: Tios iskeletleri üzerinde bir çalışma. 28. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, s: 51-58.
- Çırak, A. & Çırak, M.T. (2015). Tios/Filyos iskelet kalıntılarının paleoantropolojik analizi. 30. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 167-174.
- Çırak, M.T., Çırak, A. & Şarbak A. (2014). Çakır Höyükte bulunan Roma Dönemine ait oda mezardan ele geçen iskeletlerin antropolojik analizi. 4. Çorum Kazı ve Araştırmalar Sempozyumu Kitabı, 191-199.
- Çırak, M.T. (2015). Antik Dönemde Orbital Selülit, Cide/Türbetepe Tümülüsü'nden bir örnek. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(1), 143-152. Doi: 10.17218/husbed.03455
- Çırak, M.T. (2017). Paleodemographic study on Akgüney Late Roman- Byzantium Populations. *Hitit University Journal of Social Sciences Institute*, 10, (1), 249-264. Doi: 10.17218/hititsosbil.313652
- Çırak, M.T., Şarbak, A. & Çırak, A. (2017). Accessory mental foramen (AMF) in the Byzantine population of great Göztepe Tümülüsü/Safranbolu. *Mediterranean Archaeology and Archaeometry*, 17 (2), 97-104.
- Çırak, M.T. (2018). Spradon'da Paleopatolojik bir oluşum: Button Osteoma. In V. Özkoçak, (Ed), *Current debates in anthropology&archaeology* (pp. 55-62). Londra: IJOPEC Publication.
- Çırak, M.T., Keleş, V., Şarbak, A. & Acar, E. (2019). Parion Oda Mezar 5 İskeletlerinin Paleodemografik Yapısı. In B.C. Ataman & G. Taşkıran (Eds.), *Recent evaluations on humanities & social science* (pp. 127-142). London, UK: Ijopec Publication.
- Çiner, R. (1963). Evdi Tepesi ve Civarından Çıkarılan İskelet Kalıntılarının Tetkiki. *Antropoloji*, 1, 78-98.
- Çiner, R. (1964a). Bodrum-Müskebi Kazısı iskelet kalıntılarının tetkiki. *Antropoloji*, 2, 56-79.
- Çiner, R. (1964b). Ayatekla Kilisesinden Çıkarılan İskeletin Tetkiki. *DTCF Dergisi*, 22, (3.4),251-271.
- Çiner, R. (1965a). Acemhüyük iskeleti. *DTCF Dergisi*, 23(1.2), 1-23.
- Çiner, R. (1965b). Altıntepe (Urartu) iskeletlerine ait kalıntılarının tetkiki (4 resimle birlikte). *Belleten*, 29(114), 225- 243.
- Çiner, R. (1967). Ilıca-Ayaş iskelet kalıntılarının tetkiki. *Antropoloji*, 4, 195-237.
- Çiner, R. (1969). İstanbul Kocamustafapaşada çıkan iskelet kalıntılarının tetkiki. *Antropoloji*, 5, 171-201.
- Çiner R. (1972). İstanbul (Çemberlitaş)da Darüşşafaka Sitesi Temel kazılarında çıkarılan İmparator Tiberius Zamanına (M.S. 14-37) ait iskelet kalıntılarının tetkiki. *Antropoloji*, 7, 107-163.

Demirci, Ş. & Özenbaş, M. (1992). Gırnava kazılarında alınan insan dişleri üzerinde yapılan morfolojik bir çalışma. 7. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, ss. 13-27.

Demirel, F.A. (2013). Amorium Aşağı Şehir Kilisesi bebek ve çocuk iskeletleri. DTCF Dergisi, 53(1), 349-364.

Demirel, F.A. (2016). Analysis of human remains from Heraklia Perinthos. In S. Westphalen (Ed.), Die Basilika am Kalekapı in Herakleia Perinthos Bericht über die Ausgrabungen von 1992-2010 in Marmara Ereğlisi (pp. 130-144). Tübingen, Germany: Ernst Wasmuth Verlag.

Demirelli, E. & Suata Alpaslan, F. (2018). Dara Antik Kenti iskeletlerinin antropolojik analizi. Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi ANARSAN Sempozyumu Özel Sayısı. 11(2), 1583-1606. Doi:10.17218/hititsosbil.458453

Deniz, E. (1985) Acemhöyük saray kazılarında çıkan kemik kalıntıları üzerinde arkeobiyolojik araştırmalar. 1. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 75-91.

Deniz, E. & Şentuna, C. (1988). Kuruçay Höyük kazısı arkeobiyolojik materyalinin tüm değerlendirilmesi. 4. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 169-185.

Duyar, İ. & Atamtürk, D. (2007). Adramyteion (Örentepe) iskeletleri. 22. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 71-82.

Duyar, İ., Atamtürk, D., Özener, B.E. & Demir, A.Y. (2018). Balatlar Kilisesi (Sinop) kazısında ortaya çıkartılan Erken Bizans dönemi oda mezarları ve insan iskeletleri üzerine antropolojik gözlemler. 33.Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 2, 25-36.

Duyar, İ., Atamtürk, D. & Can, A.R. (2019). Epiphaneia (Erzin) iskeletlerinin antropolojik değerlendirmesi. 34. Arkeometri Sonuçlar Toplantısı Kitabı, 391-398.

Erdal, Ö.D., Eroğlu, S., Erdal, Y.S. & Büyükkarakaya, A.M. (2003). Şaşal/İzmir iskelet topluluğunun paleopatolojik demografik analizi. 18. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 1-14.

Erdal, Ö.D. (2009). Demre Aziz Nikolaos Kilisesi Geç Bizans ve Yakınçağ insanların yaşam biçimleri. Adalya, XII, 361-388.

Erdal, Ö.D. & Özbek, M. (2010). Değirmentepe (Malatya) çocuk iskeletlerinin antropolojik analizi. 25. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 279-296.

Erdal, Y.S. (1993). İznik Geç Bizans Topluluğunun demografik analizi. 8. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 243- 258.

Erdal, Y.S. (1999). İnsan iskelet kalıntılarının antropolojik açıdan incelenmesi (Anthropological examination of the Human Remains of Cevizoğlu Çiftliği Necropolis). In T. Özkan & H. Erkanal (Eds.), Tahtalı Barajı Kurtarma Kazısı Projesi (Tahtalı Dam Area Salvage Project). İzmir, Turkey: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Erdal, Y.S. (2000). Hagios Aberkios Kilisesi iskelet topluluğunun antropolojik açıdan incelenmesi (8 resim ile birlikte). Belleten, 64(239), 23-41.

Erdal, Y.S. (2002). Bakla Tepe Geç Tunç Çağı mezarlarından gün ışığına çıkarılan yanmış insan iskelet kalıntılarının antropolojik analizi. H.Ü. Edebiyat Fakültesi Dergisi, 19(2), 115-130.

Erdal, Y.S. (2003). Büyük saray- Eski Cezaevi çevresi kazılarında gün ışığına çıkarılan insan kalıntılarının antropolojik analizi. 18. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 15-30.

Erdal, Y.S. (2004). Kovuklukaya (Boyabat, Sinop) insanların sağlık yapısı ve yaşam biçimleriyle ilişkisi. Anadolu Araştırmaları, 17(2), 169-196.

Erdal, Y.S. (2008). Perge'de Bir Trepanasyon: Olası nedenleri. In İ. Deleman, S. Çokay, A. Özdizbay & Ö. Turak (Eds.), Prof. Dr. Haluk Abbasoğlu'na 65. Yaş Armağanı EUERGETES (1, pp. 421-434.). Antalya, Turkey: Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü.

Erdal, Y.S. (2009). Bademağacı erken neolitik insanları. 24. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 97-118.

Erdal, Y.S. (2011). Tasmator Yakınçağ Nekropolü ve iskeletlerinin antropolojik analizi. In S.Y. Şenyur (Ed.), Tasmator (pp. 255-359). Ankara, Turkey: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Erdal, Y.S. (2012). The Population replacement at Arslantepe: Reflections on the human remains. Origini, 35, 301-316.

Erdal, Y.S. (2013a) Life and death in Hakemi Use. In O.P. Nieuwenhuyse, R. Bernbeck, P. Akkermans & J. Rogasch (Eds.), Interpreting the Late Neolithic of Upper Mesopotamia. Turnhout, Belgium: Brepols Publishers.

Erdal, Y.S. (2013b). Tilmen Höyük: human skeletal remains from Area Q. Gaziantep Regional Project Occasional Paper 2013, 5, 1-12.

Erdal, Y.S. ve Erdal, Ö.D. (2017). Anthropological analysis of the skeletal remains from the Acropolis of Perge. In W. Martini & N. Eschbach (Ed.), Die Akropolis Von Perge Die Ergebnisse der Grabungen 1998-2004 und 2008 (pp.341-347). Antalya, Turkey: Adalya Ekyayın Dizisi 16.

Eroğlu, S. (2014). Antropolojik veriler. In: A.T. Ökse, N. Erdoğan, A. Görmüş, & E. Atay (Eds.), Iısu Barajı İnşaat Kurtarma Projesi I: Demir Çağı (pp.271-283). Mardin, Turkey: Mardin Müzesi.

Gözlük, P., Yılmaz, H., Yiğit, A., Açikkol, A. & Sevim, A. (2003). Hakkâri Erken Demir Çağı iskeletlerinin paleoantropolojik açıdan incelenmesi. 18. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 31-40.

Gözlük, P., Yiğit, A. & Erkman, A.C. (2004). Van Kalesi ve Eski Van şehri insanlarındaki sağlık sorunları. 19. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 51-62.

Gözlük, P. (2005). Karagündüz toplumunun paleodemografik açıdan incelenmesi. Antropoloji, 20, 75-106.

Gözlük, P., Durgunlu, Ö., Özdemir, S., Taşlıalan, M. & Sevim A. (2006). Symrna Agorası iskeletlerinin paleoantropolojik analizi. 21. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 125-140.

Gözlük Kırmızıoğlu, P., Yiğit, A., Sevim Erol, A. & Yaşar, Z.F. (2009). Kyzikos insan iskeletlerinin antropolojik açıdan değerlendirilmesi. Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 6(2), 451-466.

Gözlük Kırmızıoğlu, P. & Sevim Erol, A. (2017). The Skeletons of Saint Mercurius. Social Sciences Studies Journal, 3(6), 859-872.

Gözlük Kırmızıoğlu, P. & Akbacak, H. (2019). Amasya insanlarında (Roma Dönemi) sağlık yapısı. Antropoloji, 38, 110-117. Doi: 10.33613/antropolojidergisi.640773

Güleç, E. (1986). Van Dilkaya iskeletlerinin paleoantropolojik incelenmesi. 4. Araştırma Sonuçları Toplantısı Kitabı, 369-380.

Güleç, E. (1987). Topaklı popülasyonunun demografik ve paleoantropolojik analizi. 5. Araştırma Sonuçları Toplantısı Kitabı, 2, 347-357.

Güleç, E. (1989a). klazomenai iskeletlerinin paleoantropolojik açıdan değerlendirilmesi (12 resim ile birlikte). Belleten, 53(207-208), 565-582.

Güleç, E. (1989b). Panaztepe iskeletlerinin paleodemografik ve paleopatolojik incelenmesi. Türk Arkeoloji Dergisi, 28, 73-96.

Güleç, E. (1990). Yalacık Tümülsüsü iskelet buluntuları. Anadolu Medeniyetleri Müzesi 1989 Yıllığı, 105-115.

Güleç, E. & Duyar, İ. (1997). Panaztepe M.Ö. İkinci Bin ve Roma Dönemi iskeletlerinin antropolojik analizi. Antropoloji, 13, 179-206.

Güleç, E., Sevim, A., Özer, İ. & Sağır, M. (1998). klazomenai'de yaşamış insanların sağlık sorunları. 13. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 133-160.

Güleç, E. & Açikkol, A. (2004). Midas: Gordion MM Tümülsüsünden çıkarılan kafatasının paleoantropolojik analizi. Antropoloji, 19, 1-16.

Güleç, E., Sağır, M., Özer, İ. & Satar, Z. (2005). 2003 Yılı Börükçü Kazısı iskeletlerinin paleoantropolojik incelenmesi. 20. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 167-172.

Güleç, E., Özer, İ., Sağır, M. & Satar, Z. (2006). Lagina Kazısı iskeletlerinin paleoantropolojik açıdan incelenmesi. 21. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 21-28.

Güleç, E., Satar, Z., Sağır, M. & Özer, İ. (2009). Kendirci Mevkii kurtarma kazısı iskeletlerinin paleoantropolojik analizi. 24. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 79-86.

Günay, I. (2005). Mersin-Kelenderis (19. yy) toplumunun sağlık sorunları (Unpublished master's thesis). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Günay, I. Satar, Z. & Güleç, E. (2007). Akhan İskeletlerinin paleoantropolojik açıdan incelenmesi. Uluslararası Denizli ve Çevresi Tarih ve Kültür Sempozyumu Bildirileri, 2, 80-85.

Günay, I., Satar, Z. & Şimşek, N. (2010). Laodikeia iskeletlerinin osteolojik analizi. 25. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 329-342.

Günay, I., Şarbak, A. & Ersoy, A. (2011). Aşağı Salat Erken Tunç I iskeletlerinin antropolojik analizi. TÜBAV Bilim Dergisi, 4(3), 230-239.

- Günay, I. & Şarbak, A. (2015). Bibliography of human osteology studies in Turkey (1930-2104). *Scholars Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*, 3(5A), 1003-1026.
- Haddow, S.D., Knüsel, J. & Milella, M. (2015). Human remains. *Çatalhöyük 2014 Research Report*, 80-92.
- Haddow, S.D., Knüsel, J., Tibbets, B., Milella, M. & Betz, B. (2016). Human remains. *Çatalhöyük 2015 Research Report*, 85-101.
- Haddow, S.D., Betz, B., Milella, M. & Schotsmans, M.J. (2017). Human remains. *Çatalhöyük 2016 Research Report*, 87-113.
- Haddow, S.D., Milella, M., Tibbets, B., Schotsmans, E. & Knüsel, J. (2018). Human remains. *Çatalhöyük 2017 Research Report*, 103-141.
- Hager, L. & Boz, B. (2012) Chapter 13: Death and its relationship to life: Neolithic burials from building 3 and Space 87 at Çatalhöyük, Turkey. In R. Tringham & M. Stevanovic (Eds.), *Last house on the Hill: BACH Area Reports from Çatalhöyük, Turkey (Monumenta Archaeologica: Çatalhöyük Research Project 11 Book 27)*. New York, US: The Cotsen Institute of Archaeology Press.
- Kansu, Ş.A. (1937a). Kumtepe Neolitik kemikleri üzerinde antropolojik tetkik. *Belleten*, 1(2), 557-590.
- Kansu, Ş.A. (1937b). Alacahöyük'te bulunan insan iskeletlerinin antropolojik tetkiki. *Belleten*, 1(1), 180-209.
- Kansu, Ş.A. & Tunakan, S. (1945). Türk Tarih Kurumu Alacahöyük kazılarında (1936-1944) Bakırçağı, yerleşme katlarından çıkarılan iskeletlerin antropolojik incelenmesi. *Belleten*, 9(36), 411-422.
- Kansu, Ş.A. & Tunakan, S. (1946). Alaca-Höyük 1943-1945 kazılarında çıkarılan Kalkolitik, Bakır ve Tunç çağlarına ait halkın antropolojisi. *Belleten*, 10(40), 539-553.
- Kansu, Ş.A. & Tunakan, S. (1947). 1937-39 Yıllarında Eskişehir'de Yazılıkaya'da yapılan kazıda çıkarılmış olan Frik Çağına ait kafaların antropolojik incelenmesi. *Belleten*, 11(42), 181-187.
- Kansu, Ş.A. & Tunakan, S. (1948). Karaoğlan Höyüğü'nden çıkarılan Eti, Frik ve Klasik Devir iskeletlerinin antropolojik incelenmesi. *Belleten*, 12(48), 759- 774.
- Kansu, Ş.A. & Çiner, R. (1968). Korkuteli Tefenni iskeletine ait kalıntılarının tetkiki (1 resimle birlikte). *Belleten*, 32(127), 301-313.
- Karaöz Arıhan, S., Çırak, A. & Erkman, A.C. (2010). Datça/Burgaz iskeletlerinin paleoantropolojik analizi. 25. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 297-310.
- Karaöz Arıhan, S. & Acar, E. (2015). Giresun adası iskeletlerinin paleoantropolojik değerlendirilmesi. 30. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 189-202.
- Kaya, E.H. (2020). Stratonikeia Antik Kenti Batı Cadde Kilise iskeletlerinin antropolojik analizi (Unpublished master's thesis). Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Kiesewetter, H. (2017). Toothache, backpain, and fatal injuries: What skeletons reveal about life and death at Roman and Byzantine Hierapolis. In J. R. Brandt, E. Hagelberg, G. Björnstand & Sven Ahrens (Eds), *Life&Death in Asia Minor in Hellenistic, Roman&Byzantine Times Studies in Archaeology&Bioarchaeology* (pp. 268-285), Oxfon, UK: Oxbow Books.
- Koca Özer, B., Gültekin, T., Özer, İ., Sağır, M. & Güleç, E. (2008). Longevity in Ancient Anatolian and Turkish Populations from Neolithic to Present. In E.B. Bodzsar & C. Susanne (Eds.), *Ageing Related Problems in Past and Present Populations, Biennial Books of EAA, Volume 5* (pp. 45-58). Budapest, Hungary: Plantin Publ. & Press Ltd.
- Kodaş, E., Sağlamtimur, H. & Erdal, Y.S. (2018). Three human graves of the Hassuna Culture in Türbe Höyük. *Anatolia Antiqua*, 26, 13-21.
- Koroğlu, T. & Gözlük Kırmızıoğlu, P. (2017). Tokat/Niksar Yakınçağ iskeletlerinin antropolojik analizi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(62),1-14. Doi: 10.16992/ASOS.13219
- Milella, M., Harabasz, K. & Koruyucu, M.M. (2020). Biological Anthropology studies. *Çatalhöyük 2019 Research Report*, 23-29.
- Molleson, T., Andrews, P. & Boz, B. (2005) Chapter 12: Reconstruction of the Neolithic People of Çatalhöyük. In I. Hodder (Ed.), *Inhabiting Çatalhöyük: Reports from the 1995-1999 Seasons*

Çatalhöyük Research Project Volume 4. Ankara, Turkey: McDonald Institute Monographs, British Institute of Archaeology at Ankara.

Nalbantoğlu, E., Türk, H. & Nalbantoğlu, C. (2000). 1996 yılı Yortanlı Nekropolis Kazısı iskelet popülasyonu üzerinde paleoantropolojik çalışmalar. *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi*, 1, 27-36.

Ökse, T. & Eroğlu, S. (2013). The tradition of burning the corpse in the Iron Age: A Case Study on Zeviya Tivilki in the Upper Tigris Region. *Akkadica*, 134(2), 159-185.

Özbek, M. (1984a). Etude Anthropologique des Restes Humains de Hayaz Höyük. *Anatolica*, 11, 155-170.

Özbek M. (1984b). Roma Açık Hava Tiyatrosu'ndan (İznik) çıkarılan bizans iskeletleri. *H.Ü. Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2(1), 81-89.

Özbek, M. (1985). Değirmen-tepe eski insan topluluklarının demografik ve antropolojik açıdan analizi. I. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 107-130.

Özbek, M. (1986). Çayönü yerleşmesindeki kesik insan başları. 2. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 19-39.

Özbek, M. (1987). Çayönü insanlarında diş ve diş eti hastalıkları. 5. Araştırma Sonuçları Toplantısı Kitabı, 367-395.

Özbek, M. (1988). Çayönü insanları ve sağlık sorunları. 4. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 121-152.

Özbek, M. (1991). İznik Roma Açık hava tiyatrosundaki kilisede bulunan bebek iskeletleri (3 resim, 6 grafik ile birlikte). *Belleten*, 55(213), 315-331.

Özbek, M. (1992). Aşıklı Höyük Neolitik insanları. 7. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 145-160.

Özbek, M. (1993). Aşıklı Höyük Neolitik Çağ insanları. 8. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 201-212.

Özbek, M. (1994). Aşıklı Höyük insanları (1990-1992 Buluntuları). 9. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 23-31.

Özbek, M. (1998). Musular Neolitik insanı. 13. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 161-173.

Özbek, M. (2000). öküzinin insanlarının antropolojik analizi. 15. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 127-144.

Özbek, M. & Erdal, Y.S. (2000). Harekattepe Tümülüsü'nden çıkarılan kral iskeleti. 15. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 77-91.

Özbek, M. (2005). Körtik Tepede insan sağlığı. 20. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, s: 41-52.

Özbek M. (2006). Skeletal pathology of a high ranking official from Thrace (last quarter of the 4th century). *International Journal of Osteoarchaeology*, 15(3), 216-225. Doi: 10.1002/oa.777

Özbek, M. (2009). Remodeled human skulls in Köşk Höyük (Neolithic Age, Anatolia): A New Appraisal in View of Recent Discoveries. *Journal of Archaeological Science*, 36, 379-386.

Özbek, M. (2011). Aşıklı Höyük'te 2007 ve 2008 yılı kazı çalışmalarında bulunan iki ilginç insan iskeleti. 26. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 1-12.

Özdemir, S. & Sevim Erol, A. (2010). minnetpınarı iskeletlerinin paleopatolojik açıdan analizi. *Antropoloji*, 23, 95- 126.

Özdemir, S. & Sevim Erol, A. (2012). Orta Tunç Çağ Seyitömer insanlarının sağlık sorunları. *Adli Bilimler Dergisi*, 11(1), 23-30.

Özer, İ., Sevim, A., Pehlevan, C., Arman, O., Gözlük, P. & Güleç, E. (1999). Karagündüz Kazısı'ndan çıkarılan iskeletlerin paleoantropolojik analizi. 14. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 75-96.

Özer, İ. & Sağır, M. (2012). Eski Ahlat şehri kazısı iskeletlerinin paleoantropolojik analizi. 27. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 209-220.

Özer, İ., Sağır, M., Satar, Z. & Güleç, E. (2012). Gümüşlük (Milas) iskeletleri ve Anadolu Klasik-Helenistik Dönem toplumlarının sağlık profili. *DTCF Dergisi*, 52 (1), 29-42.

Özer, İ., Sağır, M., Koca Özer, B., Karatufan, A. & Şahin, S. (2016). Havuzdere Ortaçağ İskeletlerinin paleoantropolojik analizi. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 47-57. Doi: 10.1501/sbeder_0000000123

- Özgen, E., Helwing, B., Engin, A., Herling, L., Kucharek, A., Nieuwenhuys, O. & Uysal, G. (2001). Ausgrabungen auf dem Oylum Höyük 1997-2000. Zweiter Vorläufiger Bericht Istanbul Mitteilungen, 51, 61-136.
- Roodenberg, J., Van As, A. & Alpaslan Roodenberg, S. (2008). Barcın Hüyük in the Plain of Yenişehir (2005-2006): A Preliminary Note on the Fieldwork, Pottery and Human Remains of the Prehistoric Levels. *Anatolica*, 34, 53-66. Doi: 10.2143/ANA.34.0.2031564
- Sağır, M., Özer, İ., Satar, Z. & Güleç, E. (2004). Börükçü iskeletlerinin paleoantropolojik incelenmesi. 19. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 27-40.
- Sağır, M., Özer, İ. & Güleç, E. (2009). Osmanlı Dönemi kafataslarının paleopatolojik analizi. 24. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 65-78.
- Sağır, M., Satar, Z., Özer, İ. & Güleç, E. (2011). Birecik Barajı İlk Tunç Çağı iskeletlerinin paleoantropolojik analizi. 26. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 257- 262.
- Sağır, M., Özer, İ., Satar, Z. & Savaş Güleç, E. (2013). Stratonikeia iskeletlerinin paleoantropolojik analizi. 28. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 59-68.
- Sağır, M., Özer, İ. & Şahin, S. (2018). havuzdere iskeletlerinin paleopatolojik analizi. 35. Araştırma Sonuçları Toplantısı Kitabı, 2, 127-142.
- Satar, Z., Günay, I. & Güleç, E. (2009). Dede Mezarı iskeletlerinin osteolojik analizi. 24. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 299-306.
- Schachner, A., Üstündağ, H., Krüger, D., Kühn, S., Meissner, M., Staemmler, T., Silber, T., Marazzi, M., Bolatti Guzzo, N., Pepe, C., Repola, L. & Stefano Tilla, S. (2018). Die ausgrabungen in Boğazköy-Hattuşa 2017. *Archaeologischer Anzeiger*, 1, 1-72.
- Schultz, M. (1989). Der Gesundheitszustand der frühbronzezeitlichen Bevölkerung vom İkiz Tepe. 1. Kinderskelete. 4. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 115-118.
- Selinsky, P. (2015) Celtic ritual activity at Gordion, Turkey: Evidence from Mortuary Contexts and Skeletal Analysis. *International Journal of Osteoarchaeology*, 25: 213-225. Doi: 10.1002/oa.2279.
- Sevim, A. (1996). Datça/Burgaz İskeletlerinin paleoantropolojik değerlendirilmesi. 11. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 1-18.
- Sevim, A., Özer, İ., Pehlevan, C., Arman, O., Yiğit, A. & Güleç, E. (1999). Birecik Barajı Eski Tunç mezarlığı'ndan çıkarılan iskeletlerin paleoantropolojik analizi. 14. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 65-74.
- Sevim, A., Pehlevan, C., Açikkol, A., Yılmaz, H. & Güleç, E. (2002). Karagüdüz Erken Demir çağı iskeletleri. 17. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 37-48.
- Sevim, A., Yılmaz, H. & Açikkol, A. (2004). Çavlum iskeletlerinin paleoantropolojik analizi. I. Uluslararası Düden Bugüne Eskişehir Sempozyumu (12-15 Mayıs 2013) Bildirileri, 337-355.
- Sevim, A., Günay, I. & Satar, Z. (2005). Mersin Kız kalesi iskeletlerinin paleoantropolojik açıdan incelenmesi. 20. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 67-78.
- Sevim, A. (2006). Yüceören İskeletlerinin paleoantropolojik açıdan değerlendirilmesi. In S. Y. Şenyurt, A. Akçay & Y. Kemiş (Ed.), Yüceören Doğu Kilikya'da Bir Helenistik-Roma Nekropolü (pp. 243-280). Ankara, Turkey: Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı Projesi Arkeolojik Kurtarma Kazıları Yayınları, 1, Gazi Üniversitesi Arkeolojik Çevre Değerleri Araştırma Merkezi.
- Sevim Erol, A. & Özdemir, S. (2006). Anadolu'da eski dönemlerde yaşamış olan toplumların demografik yapısı. 15. Türk Tarih Kurumu Kongresi Kitabı, 1, 13-41.
- Sevim, A., Gözlük Kırmızıoğlu, P., Yiğit, A., Özdemir, S. & Durgunlu, Ö. (2007a). Erzurum/Güllüdere iskeletlerinin paleoantropolojik açıdan incelenmesi. 22. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 141-160.
- Sevim, A., Yiğit, A., Gözlük Kırmızıoğlu, P., Durgunlu, Ö. & Özdemir S. (2007b). Erzurum/Tetikom Demir Çağı iskeletlerinin paleoantropolojik açıdan değerlendirilmesi. 22. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 177-192.
- Sevim Erol, A., Yaşar, Z.F., Özdemir, S. & Yavuz, A.Y. (2011). Hasankeyf insanların antropolojik analizi. 26. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 201-218.
- Sevim Erol, A., Yavuz, A.Y. & Tarkan, D. Teke yöresinde yaşamış bir antik dönem toplumunun antropolojik analizi. 1. Teke Yöresi Sempozyumu, 4-6 March, Burdur, Turkey, (pp. 615-626).

Sönmez Sözer, Ç., Sevim Erol, A., Ürker, K., Yavuz, A.Y. & Açar, O. (2020). Milas Uzunyuva İnsanlarında Diş ve Çene Sağlığı. 35. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 125-144.

Steadman, S.R., McMahon, G., Ross, J.C., Cassis, M., Şerifoğlu, T.E., Arbuckle, B.S., Adcock, S.E., Alpaslan Roodenberg, S., von Baeyer, M. & Lauricella, A.J. (2015). The 2013 and 2014 Excavations Seasons at Çadır Höyük on the Anatolian North Central Plateau. *Anatolica*, 16, 87-123.

Surul, Ö., Erkman, A.C., Türktüzün, M., Alkan, Y., Sağır, S. & Şimşek, Ö. (2012). Çiledir Höyük ve Tokul Köyü Şapel Kazısı iskeletlerinin paleoantropolojik açıdan değerlendirilmesi. 27. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 179-190.

Şahin, S., Özbulut, Z., Özer, İ., Sağır, M. & Güleç, E. (2015). Pınarkent Roma Dönemi iskeletlerinin paleoantropolojik analizi. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 57-70. Doi: 10.1501/sbeder_0000000091

Şahin, S. & Erkman, A.C. (2018). Domaniç Çökköy Toplumunun paleoantropolojik analizi. In *Kütahya Müzesi 2017 Yılı 5* (pp. 481-493). Ankara, Turkey: Bilgin Kültür Sanat Yayıncılık.

Şarbak, A., Çırak, A. & Çırak, M.T. (2015). Kerti (Derbe) Höyük 2013 kazılarında elde edilen insan iskelet kalıntılarının paleoantropolojik analizi. 30. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 129-146.

Şenyürek, M.S. (1946). Türk Tarih Kurumu adına yapılan Maşat-Höyük kazısından çıkarılan kafataslarının tetkiki. *Belleten*, 10(38), 231-242.

Şenyürek, M.S. (1947). A Note on the Duration of life of the Ancient Inhabitants of Anatolia. *American Journal of Physical Anthropology*, 5(1), 55-66.

Şenyürek, M.S. (1949). Türk Tarih Kurumu adına yapılan Karahöyük kazısında çıkarılan kafataslarının tetkiki. *Belleten*, 13(49), 1-10.

Şenyürek, M.S. (1950). Büyük Güllücekte bulunan Kalkolitik Çağa Ait bir Muhabirin iskeletinin tetkiki. *DTCF Dergisi*, 8(3), 269-310.

Şenyürek, M.S. (1951). A Study of the human skulls from Polatlı Höyük. *Anatolian Studies*, 1, 63-71.

Şenyürek, M.S. & Tunakan S. (1951). Şeyh Höyük iskeletleri. *Belleten*, 15(60), 431-438.

Şenyürek, M.S. (1952). A Study of the human skeletons from Kültepe, Excavated Under the Auspices of the Turkish Historical Society. *Belleten*, 16(63), 323-343.

Şenyürek, M.S. (1954). A Note on the skulls of Chalcolithic Age from Yümüktepe (with 13 figures). *Belleten*, 18(69), 1-25.

Şenyürek, M.S. (1958). Antalya Vilayetinde ökünün'de bulunan bir insan iskeletinin tetkiki (10 resimle birlikte). *Belleten*, 22(88), 465-490.

Tunakan, S. (1964). Bodrum-Dirmil Kazısı iskeletleri (7 resimle birlikte). *Belleten*, 28(111), 361-372.

Tunakan, S. (1965). Türk Tarih Kurumu adına 1964 yılında, Alaca-Höyük'te yapılan kazıda çıkarılan iki eski Bronz Çağı iskeletinin incelenmesi (5 resimle birlikte). *Belleten*, 29(116), 571-584.

Tunakan, S. (1969). Malatya-Aslanteppe İskeletleri. *Antropoloji*, 5, 1-8.

Türker, A., Şarbak, A., Çırak, M.T. & Tırıl, C.G. (2018) Devret Höyük ölü gömme gelenekleri ve mezar uygulamaları. *Tüba-Ar Special Issue*, 107-137. Doi: 10.22520/tubaar.2018.01.007

Uysal Uğur, G. (1995). Oylum Höyük çocuklarının paleopatolojik açıdan analizi. *H.Ü. Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 12(1-2), 187-206.

Uysal, G. (2006). Gre-Virike iskelet kalıntılarının paleoantropolojik analizi. In A. Öktü-Erkanal et al. (Eds.), *Hayat Erkanal'a Armağan: Kültürlerin yansıması*. İstanbul, Turkey: Homer Kitabevi ve Yayıncılık.

Uysal, G. (2013). Geç Osmanlı Salattepe popülasyonu ve cüzzam. *H.Ü. Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 30(2), 199-214.

Uysal, G. (2018). Konstantin ve Helena Kilisesi'nde (Andaval) mezar tiplerinden ve buluntularından sosyal statünün belirlenmesi. *Antropoloji*, 36,29-52.

Üner, S. (1972). *Nüfusbilim sözlüğü*. Ankara, Turkey: Hacettepe Üniversitesi Yayınları D17.

Üstündağ, H. & Demirel, F.A. (2008). Alanya Kalesi kazılarında bulunan insan iskelet kalıntılarının osteolojik analizi. *Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi*, 8, 79-90.

Üstündağ, H. (2009a). Short fieldwork report: Kültepe/Kanesh (Turkey), season 2007. *Bioarchaeology of the Near East*, 3, 31-35.

- Üstündağ, H. (2009b). Kuşadası Kadıkalesi/Anaia kazısında bulunan insan iskelet kalıntıları. 24. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 209-228.
- Üstündağ, H. (2009c). Short fieldwork report: Phokaia (Turkey), season 2007. *Bioarchaeology of the Near East*, 3, 27-31.
- Üstündağ, H. (2014) Human remains from Kültepe-Kanesh: Preliminary Results of the Old Assyrian Burials from the 2005-2008 Excavations. In L. Atıcı, G. Barjamovic, A. Fairbairn & F. Kulaklıoğlu (Eds.), *Current research at Kültepe/Kanesh: An interdisciplinary and integrative approach to trade networks, internationalism and identity* (Journal of Cuneiform Studies Supplemental Series, Book 4) (pp, 157- 176). Atlanta, US: Lockwood Press.
- Üstündağ, H. (2018). Aizanoi kazılarında bulunan insan iskelet kalıntıları. In E. Özer (Ed.), *Anadolu'da Hellenistik ve Roma Dönemlerinde Ölü Gömme Adetleri Uluslararası Sempozyumu Bildiri Kitabı* (pp. 311-329). Ankara, Turkey: Bilgin Kültür Sanat Yayınevi.
- Wittwer-Backofen, U. (1986). *Anthropologische untersuchungen des Byzantinischen Friedhofs Boğazköy-Hattuşa*. 4. Araştırma Sonuçları Toplantısı Kitabı, 381-399.
- Wittwer Backofen U. (1987). *Anthropological study of the skeleton material from Lidar*. 5. Araştırma Sonuçları Toplantısı Kitabı, 191-201.
- Yaşar, Z.F., Demirel, F.A. & Çankaya, A. (2012). Burdur/Kızılın Mağarası iskeletlerinin antropolojik açıdan değerlendirilmesi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 129-142.
- Yavuz, A.Y., Sevim Erol, A. & Onur, İ. (2018). Nif Olympos Dağı antik dönem insanların sağlık sorunları. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(3), 2345-2355. Doi: 10.17218/hititsosbil.462460.
- Yılmaz, A. & Acar, E. (2018). Parion Antik Kenti Roma Hamamı Mezarları ve iskeletlerin osteoarkeolojik değerlendirilmesi. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi ANARSAN Sempozyumu Özel Sayısı*, 11(2), 1403-1428. Doi:10.17218/hititsosbil.460349
- Yılmaz, H., Satar, Z., Günay, I. & Baykara, İ. (2007) İstanbul/Üsküdar iskeletlerine ilişkin paleoantropolojik ön rapor. In *Gün Işığında İstanbul'un 8000 Yılı Marmaray, Metro, Sultanahmet Kazıları* (pp.64-67). İstanbul, Turkey: Vehbi Koç Vakfı Yayını.
- Yılmaz, H., Çavuşoğlu, R., Baykara, İ. & Gökçe, B. (2009). Van Kalecik (Urartu) toplumunun paleoantropolojik analizi 24. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 29-48.
- Yılmaz, H., Pehlevan, C. & Göksal, N. (2014). Çatak (Van) iskeletlerinin paleopatolojik analizi. *International Journal of Human Sciences*, 11(2), 1327-1350.
- Yılmaz, H., Ercek, M., Erdoğan, S., Gültekin, T., Kılıç, İ. & Küçük, N. (2020). Tepeköy Höyük iskeletlerinin antropolojik analizi. 35. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 391-405.
- Yılmaz Usta, N. (2020). Dorumburnu Nekropolü (Silyon Territoriyumu/ Antalya) kurtarma kazısından çıkan insan iskelet kalıntıları. *Antropoloji*, 39, 42-48. Doi: 10.33613/antropolojidergisi.724837
- Yiğit, A., Gözlük, P., Erkman, A.C., Çırak, A. & Şimşek, N. (2005). Altıntepe Urartu iskeletlerinin paleoantropolojik açıdan incelenmesi. 20. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 79-90.
- Yiğit, A., Gözlük Kırmızıoğlu, P. & Yavuz, A.Y. (2008a). Nif (Olympos) dağ kazısı. 23. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 111-126.
- Yiğit, A., Gözlük Kırmızıoğlu, P., Durgunlu, Ö., Özdemir, S. & Sevim Erol A. (2008b). Kahramanmaraş / Minnetpınarı iskeletlerinin paleoantropolojik açıdan değerlendirilmesi. 23. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 91-110.
- Yiğit, A.; Salihoğlu Y. N., Gözlük Kırmızıoğlu, P., Yaşar, Z. F., Kesikçiler, B. & Sevim Erol, A. (2010). Trabzon Kızlar Manastırı insan iskeletlerinin antropolojik açıdan değerlendirilmesi. 25. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 105-126.
- Yiğit, A., Gözlük Kırmızıoğlu, P., İbiş, R. & Sevim Erol, A. (2011). Çankırı Salur Erken Tunç Dönemi insanları. 26. Arkeometri Sonuçları Toplantısı Kitabı, 273-290.